

เรื่องเก่ามาเล่าใหม่

หนู ทานอง

H7003

เรื่องเก่ามาเล่าใหม่นี้ เป็นชื่อที่เจ้าคุณพระราชสุทธินามมงคลตั้งชื่อให้ เป็นเรื่องนิมิตของข้าพเจ้า ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ หลังจากที่คุณทองย้อย ชโลธร ได้ถึงแก่กรรมไปได้เพียงไม่กี่วัน

คืนหนึ่ง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้าพเจ้านิมิตว่า มีบุคคลหนึ่งนำกุญแจอุโบสถวัดอัมพวันมาให้ เมื่อข้าพเจ้าได้ลูกกุญแจ ก็เข้าไปในอุโบสถวัดอัมพวันแล้วเดินสำรวจรอบ ๆ ขณะเดินเข้าไปครั้งแรกพบคนนั่งปฏิบัติธรรมด้วยอาการสงบอยู่คนหนึ่ง เมื่อพิจารณาดูเห็นเป็นคุณทองย้อย ชโลธรสวมเสื้อผ้าชุดขาว นั่งอยู่ข้างเสาต้นที่ ๒ ทิศตะวันออกทางด้านขวาของพระประธาน ข้าพเจ้าตรวจดูรอบ ๆ ในอุโบสถไม่เห็นมีใคร มีแต่คุณทองย้อย ชโลธร เพียงคนเดียว

วันต่อมาข้าพเจ้าไปที่วัดอัมพวัน พบคุณสุมาลย์ ชโลธร และบรรดาญาติ ๆ ได้ทำบุญครบรอบ ๕๐ วันให้คุณทองย้อยที่บ้าน แล้วนำของใช้บางอย่างที่ยืมไปจากวัดอัมพวันมาคืน ข้าพเจ้าอยากจะได้ความจริงในใจ ให้คุณสุมาลย์ ชโลธรทราบ ก็ไม่กล้าพูดเกรงว่าจะเป็น การไม่สมควร และคงไม่เหมาะสมด้วยประการต่าง ๆ จึงเก็บเรื่องนี้ไว้ ๑๗-๑๘ ปีแล้ว และข้าพเจ้า ขณะนี้ก็มีอายุ ๗๐ ปี มาคิดดูว่าควรจะได้อำนาจความจริงให้ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธินามมงคลทราบ

ข้าพเจ้าได้เล่าว่า ได้พบคนชราสองคนพูดคุยกันว่า คนเราเมื่อก่อนจะถึงแก่กรรม ถ้ามีนิมิตว่ามีคนนำกุญแจในสิ่งที่เราได้ก่อสร้างไว้มาให้เรา เมื่อเราถึงแก่กรรม เราจะได้ไปอยู่ในสถานที่นั้น ข้าพเจ้ามีความคิดขึ้นมาว่า เราจะมีบุญ มีกุศล มีวาสนามากมายเช่นนี้เชียวหรือ แล้วข้าพเจ้าพูดกับท่านเจ้าคุณฯ ต่อไปว่า เดิมทีกระผมจะเขียนเป็นจดหมาย เล่าเรื่องมาให้ท่านเจ้าคุณทราบ แต่ท่านเจ้าคุณฯ กลับพูดว่า **“โยมมาพูดด้วยตนเองอย่างนี้ชัดเจนดี กว่าเขียนเป็นหนังสือมา เพราะมีโอกาสได้พูดได้คุย ได้ซักถามกันอย่างเต็มที่ ก็โยมได้ก่อสร้างไว้เมื่อช่วงก่อสร้างเสร็จ เขาก็เอากุญแจมาให้โยมนะซิ”** และมีหลายครั้งที่กระผมปฏิบัติธรรมจิตไม่ค่อยสงบ เมื่อนึกถึงอุโบสถวัดอัมพวัน จิตสงบทันที

ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธินามมงคล กล่าวว่า **“ความจริง ความผูกพันมีกันมหาหลายร้อยปีแล้ว คุณทองย้อย ชโลธร มีคนเห็นเป็นเทพ เอน้ำซามาเลี้ยงชายชราที่มาปฏิบัติ**

ธรรมในวัดอัมพวัน” มีชายชราคนหนึ่งมาปฏิบัติธรรม ทางวัดได้นำน้ำเย็นไปเลี้ยงต้อนรับแขก แต่ชายชราคนนั้นไม่ชอบดื่มน้ำเย็น ชอบดื่มน้ำชา ก็มีชายแต่งกายชุดชวาวนำน้ำชามาให้ดื่ม รสดีเป็นที่ถูกใจ วันหนึ่งไม่มีน้ำชาจะดื่มก็มาที่กุฏิท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณมงคล ขอน้ำชาท่านเจ้าคุณฯ ดื่มแล้วพูดว่า รสเหมือนที่เขาเคยดื่ม เขาเดินหาชายชุดชวาวในวัดอัมพวันอยู่นานเท่าไรก็ไม่พบ วันหนึ่งเขาขึ้นไปบนศาลาปฏิบัติธรรมหลังใหญ่ เขาเห็นรูปคุณทองย้อย ชโลธร อยู่บนศาลา เขาก็พูดว่า ชายคนนี้เคยเอาน้ำชามาให้เขาดื่ม เขาไปอยู่ที่ไหน! ขณะนั้นมีพระภิกษุรูปหนึ่งอยู่บนศาลานั้นด้วย จึงพูดขึ้นว่าชายคนนี้ได้ถึงแก่กรรมไปนานแล้ว ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาชายชราก็ไม่ได้ดื่มน้ำชาจากคุณทองย้อย ชโลธรอีกเลย แล้วท่านเจ้าคุณได้พูดกับข้าพเจ้าต่อไปอีกว่า **“มีคนเห็นพลตรีวสันต์ พานิช แต่งกายเป็นเทวดาสวมชุดชวาว มีชฎาด้วย”** ความจริง เสธ.วสันต์ พานิช เป็นบุคคลสำคัญของวัดอัมพวันคนหนึ่ง เป็นรุ่นบุกเบิกวัดอัมพวันมาด้วยกัน ท่านเป็นคนสมณะ เหมือนชอบปิดทองหลังพระ

วันหนึ่งเป็นวันโชคดีในชีวิตของข้าพเจ้าที่มีโอกาสได้พบแสงธรรม วันนั้นเป็นตอนเช้าเวลาประมาณ ๘.๓๐ น. เดือนมกราคม ๒๕๐๘ ท่านอาจารย์เดินผ่านมาทางข้าพเจ้า ก่อนจะเข้าไปในอุโบสถหลังเก่า ได้กล่าวชวนว่า **“ครูเข้าไปในอุโบสถด้วยกัน”** เมื่อท่านเดินนำหน้าเข้าไปในอุโบสถ ข้าพเจ้าเดินตามท่านไปโดยไม่มีจุดมุ่งหมายอันใด พอเข้าไปในอุโบสถก็พบคุณสุวรรณามาขึ้นธรรมกับท่านอาจารย์ คราวนี้หัวใจของข้าพเจ้าฟองสุตซิด ดีใจมาก และคิดว่าโอกาสการปฏิบัติธรรม เป็นของข้าพเจ้าในวันนี้

ท่านอาจารย์สอนการปฏิบัติธรรมกับคุณสุวรรณาอย่างใด ข้าพเจ้าจดจำทุกขั้นตอน ตั้งแต่การภาวนา การกำหนดลมหายใจเข้า ลมหายใจออก และกำหนดภาวนา ฟองหนอ ยุบหนอ เสร็จจากการขึ้นธรรมของคุณสุวรรณา ท่านอาจารย์ก็กลับไปกุฏิ ส่วนข้าพเจ้าดีใจเป็นล้นพ้น พอถึงบ้านตอนค่ำก็เริ่มปฏิบัติธรรมตามที่ได้รับฟังมา ปฏิบัติครั้งแรก รู้สึกว่าไม่ค่อยได้ผล แต่ด้วยจิตมีศรัทธาในการปฏิบัติธรรม จึงปฏิบัติทุกคืน ๆ มิได้ขาด ผลดีย่อมเกิดขึ้นบ้างเล็กน้อย เป็น **ปัจจุตต์** คือรู้เฉพาะตัวของเราเอง

ข้าพเจ้าปฏิบัติธรรมมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๗ วันนั้นเป็นเวลาประมาณ ๑๐.๓๐ น. ผลการปฏิบัติธรรมจะนานเท่าไรไม่ทราบ ก็มีนิมิตเป็นอัศจรรย์ขึ้น **คือได้พบจุดแห่งความสุขของสมาธิ ความสุขของสมาธินั้นเป็นยอดปรารถนาของผู้ปฏิบัติธรรม เพราะสุขอื่นใดก็ไม่เทียบเท่าสุขแห่งความสงบ ตามที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้**

แม้ได้พบความสุขแห่งความสงบแล้ว ข้าพเจ้ามิได้หลงใหลติดอยู่ในสุขนั้น เพราะเคยฟังท่านอาจารย์สอนว่าอย่ายึดมั่นถือมั่นในสิ่งใด และให้กำหนด **รู้หนอ รู้หนอ**

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ นั้นข้าพเจ้าเป็นข้าราชการชั้นตรี มีระเบียบและกฎเกณฑ์ออกมา เท่าที่ฟังแล้ว ข้าพเจ้าคงไม่มีโอกาสก้าวหน้า เคยได้ไปพูดคุยให้ท่านอาจารย์ฟัง พอตกกลางคืนมีนิมิตเกิดขึ้น รู้ว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในวัดอัมพวัน เป็นชายร่างใหญ่ผิวดำเดินข้ามศีรษะข้าพเจ้าไป แล้วพูดว่า **“เป็นชั้นเอก”** ข้าพเจ้ามองดูที่ป่าช้าและป่าขวามีแถบใหญ่สี่เหลี่ยม ๓ ซี่ดใหญ่เต็มทั้งสองข้าง คือเป็นชั้นเอก ข้าพเจ้ามีความสงสัยว่า เราจะมีวาสนาเป็นชั้นเอกเขียวหรือ เพราะสมัยนั้นนายอำเภอและปลัดจังหวัดยังมีแค่ชั้นโทเป็นจำนวนมาก รุ่งขึ้นข้าพเจ้ามาที่วัดอัมพวัน เล่าสิ่งที่นิมิตให้ท่านอาจารย์ฟัง ท่านอาจารย์พูดว่า **“ครูอาจได้เป็นชั้นเอก ถ้าไม่ได้เป็นชั้นเอกสถานะความเป็นอยู่ของครูจะต้องได้เท่าชั้นเอก”** ต่อมาข้าพเจ้าสอบชั้นโทได้ และต่อมา พ.ศ. ๒๕๒๑ ข้าพเจ้าก็ได้ประดับยศเป็นชั้นเอก

ผลการปฏิบัติธรรมนั้น เคยนิมิตเห็นหญิงคู่หนึ่งต้องชดใช้กรรมต่อกัน คือมองลงไปเห็นหญิงทั้งสองอยู่ใต้พื้นที่เราอยู่นี้ คนหนึ่งใช้ด้ามไม้กวาดก้านมะพร้าวตีที่ศีรษะของหญิงอีกคนหนึ่งอยู่ตลอดเวลา และหญิงทั้งสองคนนี้ ข้าพเจ้ารู้จักเขาดี เขาได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว คนถูกตีเคยเป็นนายจ้าง ส่วนคนที่ใช้ด้ามไม้กวาดก้านมะพร้าวตี เมื่อมีชีวิตอยู่เคยเป็นลูกจ้างกัน

และเคยนิมิตเห็นพระสงฆ์ต้องมารับกรรมรวม ๓ รูป คือ รูปที่ ๑ ถูกจองจำมีโซ่ล่ามอยู่ที่ข้อเท้า อีกรูปหนึ่งถูกแขวนคอ ส่วนรูปที่ ๓ ถูกธรณีสูบ เมื่อเห็นแล้วรู้สึกสลดใจอย่างยิ่ง เพราะมีผ้าเหลืองห่มห่อร่างกายอยู่

ข้าพเจ้ามีความเคร่งครัดในการปฏิบัติธรรม เพราะถือว่าการปฏิบัติธรรมเป็นสรณะของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความจริงใจต่อการปฏิบัติธรรมอย่างสม่ำเสมอ และได้อธิษฐานจิตต่อองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ว่า จะขอปฏิบัติธรรมตลอดไป จนถึงลมหายใจครั้งสุดท้าย และเกิดชาติใด ๆ ก็ตาม ขอให้ได้ปฏิบัติธรรมจนถึงพระนิพพาน

วัดอัมพวันได้พัฒนาตั้งแต่ท่านอาจารย์มาเป็นเจ้าอาวาส การรื้ออุโบสถหลังเก่า ก่อสร้างอุโบสถหลังใหม่ ได้รับความร่วมมือจากบุคคลเป็นจำนวนมาก ทั้งพ่อค้า ประชาชน ทหาร ตำรวจ และข้าราชการ

ขณะนั้นการหาเงินมาสร้างอุโบสถก็จะแสนจะลำบาก และพร้อมกันนั้นก็เร่งรีบพัฒนาวัดไปด้วย เพราะเป็นนโยบายของกรมการศาสนา ท่านอาจารย์ก็มีได้ย่อท้อ ยอมต่อสู้กับงานร่างกายท่านอาจารย์ขณะนั้นฝ่ายผมอดโรย ท่านอาจารย์กับข้าพเจ้าขึ้นล่องกรุงเทพฯ นับครั้ง

ไม่ถ้วนเพื่อไปติดต่องานของวัด ถ้าคราวใดว่าจ้างรถเก๋งไป ท่านอาจารย์นั่งเบาะหลังจะได้พักผ่อนหลับบ้าง ตื่นบ้างไปจนถึงกรุงเทพฯ ถ้าคราวใดไปโดยรถปิกอัพ ต้องนั่งตอนหน้า ๓ คน ท่านอาจารย์มักจะหลับซบมาทางข้าพเจ้าเสมอ ด้วยบารมีของวัดและบารมีของท่านอาจารย์ จึงมีผู้ศรัทธามาร่วมบุญในการก่อสร้างได้สำเร็จเกิดคาดหมาย ขณะที่กำลังก่อสร้างอุโบสถวัดอัมพวันอยู่นั้น วัดอัมพวันได้รับยกย่องเชิดชูให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างประจำปี พ.ศ. ๑๕๑๒ โดยคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาวัด กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

คุณทองย้อย ชโลธร เป็นผู้ออกแบบโครงสร้าง ตั้งแต่รากฐานอุโบสถกับท่านอาจารย์ เพื่อให้มีความแข็งแรงมั่นคง ตั้งแต่ฐานอุโบสถไปตลอดผนังอุโบสถ เทเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ทั้งหลัง ส่วนโครงสร้างด้านบนใช้เหล็กแบบตัวแอลต่อเชื่อมกันทั้งหลัง เฉพาะอุโบสถหลังนี้ คณะกรรมการเคยพูดคุยว่า “๑๐๐ ปี ก็อยู่ได้”

พลตรีวสันต์ พานิช เป็นเสนาธิการทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี เป็นกำลังสำคัญในการก่อสร้างอุโบสถวัดอัมพวันอย่างมาก ครั้งที่อยู่ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ได้นำทหารมาช่วยกิจการของวัดอัมพวัน และได้ชักชวนให้อนุศาสนาจารย์ ๒-๓ ท่าน มาช่วยในกิจการทางศาสนพิธี และฝ่ายประชาสัมพันธ์ด้วย ต่อมาพลตรีวสันต์ พานิช ย้ายไปประจำอยู่ที่กองบัญชาการทหารสูงสุด แม้ท่านจะไปอยู่ที่กองบัญชาการทหารสูงสุด ท่านก็ยังไม่ทอดทิ้งวัดอัมพวัน โดยเฉพาะการก่อสร้างอุโบสถ ท่านได้เอาเป็นธุระอย่างมาก ตั้งแต่การพิมพ์หนังสือเป็นอนุสรณ์ในการวางศิลาฤกษ์ และการพิมพ์หนังสือเป็นที่ระลึกในคราวฝังลูกนิมิต ท่านพลตรีวสันต์ พานิช ท่านเป็นผ้ารวบรวมเรื่อง และจัดทำเป็นเล่ม และมีหลายเรื่องที่ปรากฏอยู่ในหนังสือนั้นเป็นฝีมือการเขียนของท่าน ดังจะได้นำสำเนาการเขียนจดหมายของท่านมายังข้าพเจ้า พร้อมด้วยขอแนะนำในการจัดงานคราวฝังลูกนิมิตอุโบสถวัดอัมพวัน

ในวันทำพิธีฝังลูกนิมิต พลตรีวสันต์ พานิช ได้แต่งกายชุดขาว เป็นเทवादประจำลูกนิมิตด้วย

คุณหลวงบุเรศบรรุงการ ก็เป็นอีกท่านหนึ่ง ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้วัดอัมพวันมีความเจริญก้าวหน้าตลอดมา เพราะท่านเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญทางพฤกษศาสตร์ ได้นำต้นไม้ตามพระพุทธรูปประวัติมาปลูกไว้ในวัดอัมพวันเกือบทุกชนิด พร้อมกับเขียนป้ายชื่อติดประจำไว้ด้วย ท่านเป็นบุคลคที่มีประชาชนให้ความเคารพนับถืออย่างยิ่ง วันพระราชทานเพลิงศพคุณหลวงบุเรศบรรุงการ ท่านอาจารย์กับข้าพเจ้า และชาวคณะวัดอัมพวันได้ไปร่วมการพระราชทานเพลิงศพด้วย

คุณหมอเยื่อน ซโลปถัมภ์ ข้าพเจ้าจะเรียกท่านว่า **คุณห้าหมอ** ท่านก็เป็นศิษย์ของท่านอาจารย์อีกคนหนึ่ง มาปฏิบัติธรรมประจำอยู่ที่กุฏิของท่านอาจารย์ และมีบ่อยครั้งที่คุณหมอเยื่อน ซโลปถัมภ์ ได้เป็นศิษย์ติดตามท่านอาจารย์ไปในกิจการต่าง ๆ อยู่เสมอ ท่านเป็นผู้ใหญ่ที่ข้าพเจ้าให้ความเคารพท่านมาก เพราะเลื่อมใสศรัทธาในท่าน บางครั้งข้าพเจ้าไปสนทนากับท่านที่บ้านจังหวัดสิงห์บุรี

คุณยุพิน บำเรอจิต อาจารย์ฝ่ายปฏิบัติธรรมของวัดอัมพวันอีกท่านหนึ่ง ที่เป็นแรงสำคัญในการช่วยแบ่งเบาภาระของท่านอาจารย์ในทางปฏิบัติธรรม เพราะคุณยุพิน บำเรอจิตเป็นนักปฏิบัติธรรมที่มีคุณธรรมสูงท่านหนึ่ง สามารถปฏิบัติธรรมได้นานครั้งละ ๒๐ กว่าชั่วโมง ข้าพเจ้าเคยไปสนทนาธรรมกับท่าน มีเรื่องหนึ่งท่านพูดว่า “การปฏิบัติธรรม บางครั้งเกิดความว่างขึ้นในร่างกาย แม้จะมีบุตรอยู่ในครรภ์ ก็เหมือนไม่มี” ข้อนี้เป็นความจริง ขณะปฏิบัติเมื่อจิตละเอียด กายละเอียด ลมหายใจก็ละเอียด จะทำให้เกิดความว่างเปล่าเกิดขึ้น โดยไม่รู้ว่ามี แขน ขา และเท้า ของเรามีอยู่หรือไม่? และเกิดความสงสัยในขณะนั้นว่า เราอยู่ได้อย่างไร? เราหายใจหรือเปล่า? ผู้ปฏิบัติธรรมได้พบครั้งแรกจะเป็นสิ่งมหัศจรรย์ของเขา

คุณห้าสู่ม ทองยิ่ง โดยทั่วไปเรียกว่า **แม่ใหญ่** ครั้งหนึ่งเมื่อประมาณ ๒๐ กว่าปีมาแล้ว คุณห้าสู่มได้มานั่งปฏิบัติธรรมที่ศาลาการเปรียญหลังเก่า มีกำหนด ๓๐ ชั่วโมง ข้าพเจ้าได้มาดูการปฏิบัติขึงคุณห้าสู่มด้วย มีอุบาสกอุบาสิกาอยู่ด้วยกันหลายคน ข้าพเจ้าต้องการทราบว่าการปฏิบัติธรรมถึงขั้นที่จิตมีความละเอียดเช่นนี้ ร่างกายจะเป็นอย่างไร? ข้าพเจ้าพูดกับอุบาสกอุบาสิกา ว่าจะขอจับแขนคุณห้าสู่ม ทุกคนในที่นั้นมิได้พูดคัดค้านแต่อย่างใด ก่อนจับข้าพเจ้ายกมือขึ้นไหว้คุณห้าสู่มก่อน เมื่อจับที่แขนก็มีความรู้สึกทันทีว่า “เย็นมาก” ตามปกติร่างกายของคนธรรมดาทั่วไปจะมีความอุ่นเล็กน้อย

วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๗ ข้าพเจ้าเคยสนทนาธรรมกับท่าน และได้ถามถึงการระลึกชาติของท่าน ท่านเล่าให้ฟังตั้งแต่ชาติที่ ๑ ถึงชาติที่ ๗ และท่านพูดให้ฟังว่า “ต่อจากชาตินี้ไปจะไปเกิดเป็นพรหมเพราะมีสถานที่ยืนอยู่แล้ว”

ต่อมาข้าพเจ้ามีความสงสัยในการปฏิบัติธรรมของข้าพเจ้าเอง จึงถามท่านว่า “เป็นเพราะเหตุใด การปฏิบัติจึงไม่ค่อยเหมือนก่อน ๆ” เหมือนท่านรู้จักของข้าพเจ้า ท่านพูดว่า “ไม่ตีมีลักเหมือนก่อน ๆ ใช่ไหม?” ข้าพเจ้าตอบท่านไปว่า “ใช่ครับ” แล้วคุณห้าสู่มพูดว่า “เปรียบเหมือนเทพที่เต็มแล้วก็จะคลายออก” และข้าพเจ้าได้ถามท่านถึงความละเอียดของจิตเมื่อครั้งปฏิบัติได้

๓๐ ชั่วโมง กับการปฏิบัติธรรมได้ ๔๐ กว่าชั่วโมง ความละเอียดของจิตเป็นอย่างไร? ท่านพูดให้ฟังว่า “ปัจจุบันมีความละเอียดกว่าแต่ก่อนมาก”

ข้าพเจ้ามาช่วยกิจการของวัดอัมพวัน ด้วยความศรัทธาในท่านอาจารย์ ส่วนมากเป็นกรรมการของวัด มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์และเป็นเลขาของวัด งานโต้ตอบหนังสือต่าง ๆ ของวัด และรายงานผลการปฏิบัติธรรม การพัฒนาวัด ต่อเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด และกรมการศาสนา ข้าพเจ้าจะเก็บข้อมูลต่าง ๆ ไว้หมด เช่นใบเสร็จรับเงินไว้ทั้งหมด เป็นใบเสร็จซื้อสิ่งของซ่อมแซมหรือก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ในวัด และพระภิกษุสามเณร อุบาสกอุบาสิกาที่มาปฏิบัติธรรม ท่านอาจารย์ได้มอบเครื่องพิมพ์ดีดไว้ให้ข้าพเจ้าที่บ้านหนึ่งเครื่อง ข้าพเจ้าเก็บคู่มือไว้ทุกครั้ง เมื่อท่านอาจารย์ต้องการรายงานผลการปฏิบัติงานของวัด จะเป็น ๓ เดือน ๖ เดือน หรือในรอบ ๑ ปี หรือ ๒-๓ ปี ก็จัดทำรายงานได้อย่างสบาย บางครั้งท่านอาจารย์ไปบอกด้วยตนเอง บางครั้งให้คนของวัดไปบอก ว่าต้องการรายงานถึงใคร ระยะเวลาตั้งแต่ไหนถึงไหน ข้าพเจ้าจะทำให้เรียบร้อยทุกอย่าง โดยท่านอาจารย์ไม่ต้องร่างเรื่องมาเลย ข้าพเจ้าได้ช่วยกิจการของวัดอัมพวันอยู่ประมาณ ๙-๑๐ ปี

เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕ ท่านอาจารย์พูดว่า ผลการรายงานของโยมที่ส่งไปไม่เคยตีกลับมาเลย และผลงานของโยมยังมีอยู่บนกุฏิของท่าน บางครั้งข้าพเจ้าไปติดต่อกับเจ้าคณะภาค และกรมการศาสนาแทนท่านอาจารย์เพราะได้รู้จักเป็นอย่างดี และเช่นเมื่อก่อนท่านอาจารย์จะไปประเทศศรีลังกา องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ในประเทศไทย ต้องการแนะนำเกี่ยวกับการเดินทาง ท่านอาจารย์ก็ส่งให้ข้าพเจ้าไปรับฟังข้อแนะนำต่าง ๆ แทนท่าน

ขณะที่กำลังก่อสร้างอุโบสถวัดอัมพวัน และกำลังพัฒนาวัดไปด้วย ท่านอาจารย์กับข้าพเจ้าได้ไปติดต่อกันของวัดที่กรุงเทพฯ หลายครั้ง ระหว่างทางที่อยู่ในรถ ข้าพเจ้าเคยพูดกับท่านอาจารย์หลายครั้งว่า “ผมได้ร่วมทำบุญในการก่อสร้างอุโบสถน้อยมาก แต่กระผมขอช่วยด้วยแรงกาย แรงใจ และสติปัญญาอย่างเต็มที่” ท่านอาจารย์พูดว่า “แรงกาย แรงใจ และสติปัญญาอันสำคัญกว่า” ข้าพเจ้าคิดว่าท่านอาจารย์พูดเพื่อให้กำลังใจ

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕ ท่านอาจารย์ยังได้พูดกับข้าพเจ้าว่า “วัดเราที่เจริญรุ่งเรืองมานี้ เพราะผลงานการเขียนของโยม” ท่านอาจารย์พูดคำนี้ ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกงง ๆ ชอบกล ข้าพเจ้าไม่ได้พูดและไม่ได้แสดงความคิดเห็นอย่างใด ได้แต่สงบนิ่งฟังท่านเท่านั้น ความจริงในขณะนั้น

ข้าพเจ้าช่วยกิจการของวัดอัมพวันด้วยศรัทธาและตั้งใจช่วยด้วยความบริสุทธิ์ทุกอย่าง มิได้หวังสิ่งตอบแทนแต่อย่างใด

วัดอัมพวันทุกท่านร่วมกันสร้าง
แค่มาทานนอ้ยพลอยร่วมกัน
ที่มีมากออกมาไม่ยากจิต
บ้างช่วยแรงช่วยความคิดจิตศรัทธา

คนโน้นบ้างคนนี้บ้างช่างเสกสรรค์
ดังที่ท่านได้เห็นเด่นงามตา
บ้างมีนิตพลอยนิตไม่อิจฉา
ต่างมุ่งมาสู่วัดช่วยจัดการ

จากหนังสือผูกพัทธสีมา วัดอัมพวัน ๒๔๑๓

สิ่งหนึ่งที่ประทับใจข้าพเจ้ามากมาจนถึงปัจจุบันคือ การร่างและพิมพ์เรื่องขอพระราชทาน
เขตวิสุงคามสีมา อุโบสถวัดอัมพวัน ข้าพเจ้าจัดทำเรียบร้อย และ ให้ท่านอาจารย์เซ็นชื่อ

ครั้งหนึ่ง ๒ พณฯ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี ได้เคยมาเยี่ยมชมวัด
อัมพวัน เมื่อประมาณ ๑๕ ปีมาแล้ว ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณมงคล (พระครูภาวนาวิสุทธิ)
ได้นำพระภิกษุสามเณร อุบาสกอุบาสิกาเข้าไปต้อนรับในอุโบสถวัดอัมพวันก่อน แล้วให้ข้าพเจ้า
ต้อนรับอยู่ที่กุฏิของท่านเจ้าคุณฯ เมื่อ ๒ พณฯ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์มาถึง ให้ข้าพเจ้า
นำท่านเข้าไปในอุโบสถ ขณะที่น่า ๒ พณฯ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ และคณะเดินไปยัง
อุโบสถ ๒ พณฯ ศาสตราจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์พูดกับข้าพเจ้าว่า “วัดนี้ใช้ไหม? ที่เขาร่ำลือกัน
ว่าบริเวณวัดสะอาด”

ท่านพระครูฯ พัฒนาทั่วอวาาส
ใครพบเห็นเย็นระรื่นชื่นหยันตา

ดูสะอาดร่มรื่นชื่นธรรมชาติ
ทั่ววัดวาเป็นระเบียบเรียบร้อยดี

จากหนังสือผูกพัทธสีมา วัดอัมพวัน ๒๔๑๓

เดี๋ยวนี้ข้าพเจ้ามาวัดอัมพวันเห็นสิ่งก่อสร้างใหม่ ๆ มากมาย และอาคารก่อสร้างแต่ละหลังราคาเป็น
ล้าน ๆ รูสิกล้อมปีติยินดี กับผลงานของวัด และเจ้าศรัทธา ส่วนผู้มาแสวงบุญก็เห็นมากมายเหลือเกิน เป็น
เพราะบารมีของวัด บารมีของท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณมงคล สำหรับข้าพเจ้ารู้ตัวได้ดีว่าเป็นคนแปลก
หน้าไปแล้ว

การนิมิตของข้าพเจ้า เกี่ยวกับมีคนนำลูกกุญแจอุโบสถวัดอัมพวันมาให้ข้าพเจ้า และได้เข้าไปใน
อุโบสถ พบคุณทองย้อย ชโลธร กำลังนั่งปฏิบัติธรรมอยู่ด้วยชุดขาวนั้น ได้สร้างความสงสัยมานาน บัดนี้ได้
ทำให้ความสงสัยนั้นหายไปแล้ว เพราะท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณมงคล ได้พูดว่า “โยม ความผูกพันนั้นก็
มีกันมาหลายร้อยปีแล้ว ส่วนคุณทองย้อย ชโลธร ก็เป็นความจริงตามที่นิมิต และเสข.วสันต์ พานิช ท่านก็
เป็นกำลังสำคัญตั้งแต่เริ่มพัฒนาวัดอัมพวัน” “เรื่องเก่ามาแล้วใหม่” ตามที่ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณ
มงคลตั้งชื่อให้ฉัน ขอยุติไว้เพียงนี้

การบริจาคทาน หรือการบริจาคในการก่อสร้างต่าง ๆ ถ้าบริจาคด้วยจิตศรัทธาที่บริสุทธิ์
และเงินที่บริจาค่นั้นเป็นเงินที่บริสุทธิ์ ผู้บริจาคย่อมได้รับอานิสงส์นั้น
สวัสดิ์!

หนูน ทำนอง
๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๕
ร้านเมืองพรหม โศกสำโรง